

מאמר

איתך בבית, אצל המטפלת או בגן?

הבחירה בין מטפלת גן או פעוטון הוא נושא סבוך, הכולל היבטים רגשיים מורכבים. מצד אחד, יש צורך לחזור לעבודה. אולם מצד שני, אתם רוצים לבלות עם ילדכם בכל שנייה שרק אפשר, לגדל אותו על פי מיטב הערכים והחינוך שלכם וליהנות מכל שנייה של השנה הראשונה לחייו. ההחלטה על הכניסה בפעם הראשונה למסגרת היא שלכם וחשוב שתהיו שלמים עם ההחלטה לאחר שבדקתם את כל האלטרנטיבות השונות.

מטפלת:

מטפלת פרטית מתאימה במיוחד לתינוקות מגיל שלושה חודשים (בסוף חופשת הלידה) ועד לגיל שנה. מחירה הוא בדרך כלל גבוה, ולמצוא מטפלת טובה יכול להיות אתגר לא קטן. מומלץ בשלב הראשון להתעניין בסביבתך הקרובה: האם מישהו שמע על מטפלת מוצלחת במיוחד, עם ניסיון וגישה נכונה לתינוקות, כזו שתמצא חן בעיניכם ובעיני התינוק שלכם?

בבית או בבית המטפלת: זו סוגיה נוספת שיש לתת עליה את הדעת. מאוד נוח שהמטפלת באה הביתה, אבל זה יכול קצת להפריע אם אחד מבני הזוג עובד בבית וזקוק לשקט ולריכוז. יתרון נוסף לכך שהמטפלת תטפל בביתה שלה, הוא שייתכן ויהיה לה יותר קל להתנהל ועל כן תהיה יותר סבלנית כלפי הילד. לעומת זאת קיימים יתרונות להבאת מטפלת הביתה: אין צורך לטלטל את התינוק ממקום למקום, הוא נמצא בסביבה מוכרת, אפשר להציץ מדי פעם אל התינוק ולראות מה מצבו וגם אפשר להיות יותר שקטים נפשית ² אפשר להפעיל מצלמה, תוך ידוע המטפלת, ולראות בדיוק מה קורה בבית כשאתם לא שם. הדבר הזה חשוב במיוחד אם אתם מבחינים בשינוי התנהגותי אצל ילדכם ובחוסר חשק ורצון שלו לראות את המטפלת.

בחירת המטפלת: מציאת המטפלת שתמצא חן בעיניכם ובעיני התינוק היא משימה לא פשוטה ² אבל רחוקה מלהיות בלתי אפשרית. קבלת המלצות ממכרים היא הדרך הטובה ביותר למצוא אחת כזו. אפשר להתייעץ עם רופא הילדים שלכם, עם אחות טיפת חלב וגם לשאול הורים שאתם פוגשים בטיולים עם העגלה בפארק או ברחוב. גם בגני ילדים בשכונה ודאי יידעו להמליץ לכם על מטפלת ואין ספק שגם ברשתות החברתיות תוכלו למצוא מידע רב.

חשוב שלא תתפשרו על מטפלת שלא נראית לכם ושאתם חשים שלא תעניק לתינוק את הטיפול הטוב ביותר. היא חייבת לדעת להתמודד עם הרצונות הבלתי פוסקים שלו ברוגע, בנינוחות וללא עצבים או צעקות, ולהתייחס אליו בכבוד ובסבלנות והכי חשוב, לדעת לתת חום ואהבה. התחילו את החיפוש כמה חודשים מראש, כדי שלא תצטרכו להתפשר מחוסר זמן.

מגדירים מראש: חשוב שתגדירו לעצמכם מה הכי חשוב אצל המטפלת, ותוודאו שאתם רואים את הדברים עין בעין. מטפלת אחת תאהב מאוד לשחק ולשיר עם התינוק שלך, אחרת תהיה מוכנה גם לבשל לתינוק ולך ארוחות מזינות, שלישית תסרב לעשות כלים וכביסה ורביעית לא תהיה גמישה בזמני העבודה. חשוב להגדיר את כל הדברים האלו מראש ולסכם אותם.

הדרגתיות: אחרי שבחרתם במטפלת, תנו לתינוק שלכם זמן להתרגל אליה. התחילו עם מפגש קצר ביניהם, לאחר מכן בקשו ממנה שתבוא למפגש קצר של כשעתיים. הגדילו את זמן וטווח הפגישות בהדרגה וכך תוכלו לבחון מקרוב את הקשר בין המטפלת לבין התינוק, ולראות האם גם ילדכם חש נוח איתה.

פקחו עין: גם אחרי שהמטפלת החלה לטפל בתינוק, המשיכו לפקוח עין ולשים לב לקשר ביניהם ולתגובות שלו אליה. האם היא נענית לו מייד כשהוא בוכה? האם היא נהנית לשחק איתו? לדבר איתו? להראות לו דברים חדשים? או שאולי נגמר לה הכוח והחשק אחרי שהיא מחליפה לו חיתול? מהי תגובת התינוק למטפלת? האם הוא שמח לפגוש אותה? בוכה בכל פעם שהיא מגיעה? חשוב מאוד שתהיו עירניים ותשארו עם האצבע על הדופק.

דו"ח מצב: מאוד לגיטימי לדרוש מהמטפלת דיווח יומי [?] מתי התינוק אכל? מה היא הכינה לו לאכול? כמה הוא אכל? איך היה מצב הרוח שלו היום? חשוב מאוד לשמור על תקשורת פתוחה וישירה כבר מהתחלה. אל תפחדו לדרוש את כל המידע מהמטפלת [?] אחרי הכל זה הילד שלכם.

משפחתון:

המשפחתון הוא פתרון ביניים בין מטפלת פרטית לבין גן ילדים: מדובר במטפלת ששומרת בביתה על מספר תינוקות בעת ובעונה אחת. במשפחתון, התינוק צריך להסתגל לאינטראקציה עם תינוקות אחרים, בסביבה חדשה והוא מתאים לתינוקות מגיל שלושה חודשים ומעלה.

למשפחתון יש מספר יתרונות מובהקים, בראש ובראשונה [?] הפלוס הכלכלי. מדובר בפתרון זול יותר, שמאפשר לכם לחזור לעבודה בראש שקט, כשאתם יודעים שמטפלת אחראית משגיחה על התינוק שלכם. נוסף על כך, משום שיש תינוקות נוספים בפעוטון, הורים נוספים יפקחו עין על הצוות המטפל.

בתחום הפעוטונים לא קיים פיקוח ממשלתי, ולכן מומלץ לקבל המלצות מהורים אחרים שתיוקם בפעוטון. כדאי לבדוק אם יש במקום מספיק צעצועים, איך נראה המקום, כיצד הוא מתוחזק וכיצד אתם מתרשמים מהמטפלת. היחס המקובל והמומלץ הוא 1:5 [?] מטפלת אחת על כל חמישה פעוטות. משפחתון שמכיל יותר ילדים עלול להיות בעייתי, משום שהתינוק שלך לא יקבל מספיק תשומת לב מהמטפלת. כמו כן חשוב שתהיה במשפחתון גינה, מכיוון שטיול לגינה הציבורית עם חמישה ילדים עלול להיות משימה בלתי אפשרית.

טווח הגילאים במשפחתון הוא דבר חשוב נוסף שעליכם לבדוק: עדיף שכל הילדים יהיו בערך בגיל של התינוק. ילדים גדולים ממנו בהרבה עלולים להיות כוחניים מולו.

דברים נוספים שחשוב לבדוק: האם מדובר באוכל טרי ומגוון שהמטפלת מכינה מדי יום? מיהם העובדים הנוספים במקום ומהי הכשרתם? מהם התכנים המועברים לילדים? מה קורה בפעוטון במשך היום? האם ילדיה הגדולים של המטפלת מגיעים? האם במשפחתון עובדים גם בערבי חג?

תרגישו בנוח להפתיע מידי פעם בביקור באמצע היום ולהתרשם מפעילות המטפלות

במקום.

אל תחששו לשתף את המטפלת בחששות שלכם לגבי התנהגויות של הילד, ולשאול את כל השאלות שמטרידות אתכם ובעיקר סמכו על תחושותיכם ועל האינטואיציה.

ומה לגבי גן ילדים או מעון יום בפיקוח התמ"ת?

אם אתם מעדיפים מסגרת מובנית יותר, מפוקחת או רב גילאית, אז כדאי לשקול גם את האופציה של גן ילדים או מעון יום. החל משנת 2022, מוסדות חינוך המיועדים לתינוקות וילדים, שבהם מתחנכים 7 ילדים או יותר, עברו לראשונה לפיקוח של משרד החינוך, מתוך תפיסה שהגיל הרך הוא השלב החשוב ביותר להתפתחות הילד, ומסגרת חינוכית איכותית משפיעה על התפתחותם הרגשית, הקוגניטיבית, השפתית והמוטורית. השינוי בחוק מאפשר להורים מגוון רחב יותר של אפשרויות מוסדרות ומפוקחות למעון עבור התינוק שלהם. אם עד כה, מעונות לתינוקות בגילאי 0-3 לא נכללו בפיקוח של משרד החינוך והאפשרות היחידה של הורים היתה להכניס את התינוק למשפחתון בביתה של מטפלת או לפרטי גן שיש בו כיתת תינוקות, עכשיו, יש להורים אפשרות לבחור במוסד חינוכי מפוקח, שיהיה חלק מרצף חינוכי מלידה ויעניק לפעוטות מענה חינוכי-טיפולי על פי צרכי ההתפתחות שלהם.

במידה ותבחרו במסגרת מסוג זה, ישנם חמישה כללים שכדאי לשים לב אליהם:

1. למעון יש רישיון הפעלה מטעם משרד החינוך
2. במעון מותקנות מצלמות
3. צוות המעון עבר הכשרה מקצועית והדרכה פדגוגית
4. הצוות עבר קורס עזרה ראשונה וקורס התנהלות בטוחה
5. המעון עומד בתקינת מספרי הפעוטות לכל מבוגר

בכל בחירה שתעשו, תמיד כדאי לבקר בגן כדי להתרשם מהאופי שלו (עירוני/קיבוצי/דתי) וכן מאופיין של הגננת והמטפלות. אפשר להגיע כשההורים אוספים את הילדים ולשמוע מהם כיצד הם מתרשמים מהגן, לשוחח עם הורים שיש להם כבר ילדים בוגרים עם ניסיון בגן וכמובן להקשיב היטב לאינטואיציה שלכם. בהצלחה!